

नेपाल गजेट

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

काठमाडौं चैत्र १६ गते ०८ साल

भाग ४

खाद्य, कृषि तथा भूमिव्यवस्थामन्त्रालयको
विज्ञप्ति

नयाँ जमीन आवाद गर्न दरखास्तसाथ भोग गरेमा सो जग्गा आवाद गर्न दिन सर्वतरहबाट मनासीव छ छैन, त्यसको पूरा जाँच गरेर मात्र दरखास्तवाला-लाई दिने नदिने ठहर गर्नुपर्छ ।

सो जाँच गर्दा निम्न विषयप्रति विशेष ध्यान राख्नुपर्छ:—

(I) सो जमीन कुनै व्यक्ति अथवा व्यक्ति समुदाय गाउँ, बस्तीको सन्धि सर्पण हो होइन, जस्तै—तागो, तगारो, मसान च्याहान, चरान, गौचर पानीघाट ऐन सवालबमोजिम जाँच्नुपर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ii) कुनै ठाउँमा गाउँघर आवादी बस्ती पानी मूल, वन जङ्गलको संरक्षणको निमित्त त्यस्ता जमीन पर्ती नै छोड्न अथवा त्यसमा रुख बुट्टे भै राख्न उचित पर्दछ । यस्ता जग्गाको राम्रोसँग हरेक दृष्टिकोणबाट जाँच गरेर मात्र आवादलायक नालायक ठहराउनुपर्छ ।

(iii) जमीनको माग बढ्दा उपरोक्त विषयमाथि दृष्टि नराखी जोतखन आवाद गर्दा गराउँदा पैहो पैहो लड्नु, पानी मूल सुक्नु, जङ्गल गौचर विनष्ट भई भीषण क्षतिग्रस्त हुनु र त्यसको नतिजा राष्ट्रको आर्थिक उन्नतिमा भयङ्कर बाधक हुनु आजकल एक स्वाभाविक घटना नै भैरहनेछन् । यसको प्रतिशोध गर्नु सबै कर्मचारी र जनसाधारणले आफ्नो कर्तव्य सम्भन्नुपर्छ । यस्तो जमीन र अलाभदायी जमीन वितरण गर्न दिने नदिने हक सरकारकै रहनेछ ।

(iv) खेतीको निमित्त जमीन जतिको दरकार छ, खेतीपातीका मूल सहायक गाई भैँसी गोरु र अरु जनवरका चारा चरानको निमित्त गौचरको उत्तिकै आवश्यकता छ । एकको क्षतिबाट अर्कोलाई लाभ सर्वथा मिल्न सक्नेछ । तसर्थ हरेक गाउँ बस्ती आवादीमा सन्तुलन हिसाबले चरान गौचरको निमित्त आवश्यक भूमि गाउँको संयुक्त अधिकारमा राख्नु सर्वथा बाँझनीय छ ।

(v) जुन जमीन आर्थिकदृष्टिबाट आवादलायक देखिन आउँछ, अरु उपरोक्त हिसाबले दिन हुने ठहरिए तापनि त्यस्ता जमीन दिइ नदिनु सरकारकै निर्णयाधीन रहनेछ ।

(vi) नियमानुसार उत्कृष्ट सहयोगपद्धति अपनाई खेती गर्न चाहनेहरूलाई विशेष सुविधा दिइनेछ ।